

Kouluverkkoselvitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 17.01.2024 § 7

Kouluverkkoselvityksen laatiminen

Mänttä-Vilppulan kaupungin taloudessa on tällä hetkellä kumulatiivista alijäämää noin 1,9 miljoonaa euroa, joka täytyy kuntalain mukaan saada katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi jokaisen toimialan on täytynyt selvittää mahdollisia säästöesityksiä. Sivistys- ja kulttuuripalveluista tuli kaupungin suurin toimiala 1.1.2023 alkaen sosiaali- ja terveystalouden siirtyä hyvinvointialueelle. Näin ollen myös talouden tasapainotuksen osalta sivistys- ja kulttuuripalveluiden osuus tulee olemaan suurin, ja se vaatii rakenteellisia muutoksia, joista keskeisin on kouluverkon mukauttaminen vastaamaan oppilasmäärien kehitystä. Kaupunginhallitus perusti kokouksessaan 13.6.2022 § 184 kouluverkkotyöryhmän, jonka tehtävänä oli hankkia ja laatia tarkat selvitykset sekä laatia kouluverkkoselvitys. Mänttä-Vilppulan kaupungissa ei ollut aikaisemmin laadittu kouluverkkoselvitystä, joten tarve selvityksen tekemiselle oli ilmeinen.

Kouluverkkotyöryhmä kokoontui 10 kertaa vuosien 2022-2023 aikana. Se kävi keskustelua kouluverkosta opettajien, oppilaiden, ammattijärjestön, moniammatillisen työryhmän, asiantuntijoiden, valtuutettujen ja virkamiesten kanssa. Kouluverkkotyöryhmä myös teetti PPG Oy:llä selvityksiä uusien koulurakennusten kustannuksista ja vanhojen peruskorjauksesta. Kouluverkkotyöryhmä selvitti myös mahdollisen uuden koulurakennuksen sijaintivaihtoehtoja ja teki niistä SWOT-analysit.

Kouluverkkoselvitystä esiteltiin valtuustolle valtuustoseminaareissa (02/2023, 05/2023, 10/2023), valtuustoryhmien puheenjohtajille (05/2023 ja 10/2023), yläkoulujen ja lukion opetushenkilökunnalle (08/2023) ja nuorisovaltuustolle (11/2023). Tämän lisäksi kaikille oppilaille ja opiskelijoille järjestettiin sähköinen kysely, jossa he saivat sanoa mielipiteitä kouluverkkoselvityksestä ikätasonsa mukaisesti.

Kouluverkkoselvityksen yhteydessä tehtiin lapsivaikutusten arvio, yritysvaikutusten arvio ja konsernivaikutusten arvio.

Kouluverkkoselvitys laadittiin niin, että siinä on huomioitu valtuuston hyväksymä strategia. Sieltä nousevia asioita ovat taloudellisuus (Taloudellisesti tasapainoinen seutukaupunki), yhtenäisyys (yhtenäinen ja yhteisöllinen taidekaupunki) ja elinvoima (Elinvoimainen ja osaava koulutuskaupunki).

Kouluverkkotyöryhmä toimi asiantuntijatyöryhmänä. Se ei tehnyt varsinaisia ehdotuksia toimenpiteistä. Sen sijaan kouluverkkotyöryhmä selvitti, minkälaisia vaikutuksia erilaisilla kouluverkkoratkaisuilla olisi. Esityksen kouluverkkoa koskevista päätöksistä tekevät viranhaltijat.

Yhteistoimintamenettely

Kaupunginhallitus käynnisti yhteistoimintamenettelyn 6.11.2023, joka koski kouluverkkoselvityksen perusteella esitettäviä henkilöstö- ja tehtävämuutoksia. (Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 295)

Vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen

Kouluverkkoselvityksestä järjestettiin yleinen tiedotustilaisuus kaupungintalon valtuustosalissa 8.11.2023 klo 17 ja kolme kuulemistilaisuutta: 14.11.2023 klo 17 kaupungintalon valtuustosalissa, 22.11.2023 klo 17 Kolhon koululla ja 23.11.2023 klo 17 Vilppulan yhteiskoululla.

Kuulemistilaisuuksien jälkeen varattiin vielä mahdollisuus lähettää kirjalliset lausunnot ja vastineet kouluverkkoselvitykseen ja toimenpide-ehdotuksiin 19.12.2023 mennessä.

Lausunnot ja kannanotot

Määräaikaan mennessä lausuntoja ja vastineita kouluverkkoselvitykseen liittyen saapui yhteensä 13 kpl. Lausunnoista kaksi oli lähetetty myöhässä. Kolhon koulun lakkauttamista ja yhdistämistä Vilppulankosken kouluun koskevia lausuntoja ja kannanottoja oli kymmenen. Koskelan alakoulun lakkauttamista vastustanut adressi saapui myöhässä. Muita pelkästään Koskelan alakoulua koskeneita lausuntoja tai kannanottoja ei tullut. Vilppulan yhteiskoulun, Koskelan yläkoulun ja Mäntän lukion yhdistämistä koskevia kannanottoja tuli yksi.

Näiden lisäksi nuorisovaltuusto lähetti oman lausuntonsa, jossa nähtiin kouluverkkouudistus tarpeelliseksi. Nuorisovaltuusto kannatti uuden koulun rakentamista yläkouluille ja lukiolle sekä pitää alakoulujen yhdistämistä Mäntässä hyvänä asiana. Nuorisovaltuusto halusi, että syrjäseutujen koulukuljetukset huomioidaan päätöksiä tehtäessä.

Mänttä-Vilppulan opettajien ammattiyhdistys ry lähetti myös lausuntonsa kouluverkkoselvityksestä. Opettajien ammattiyhdistys piti parempana liiallisten koulujen käytössä olevien kiinteistöjen vähentämistä, kuin opetuksen resursseista leikkaamista. Tämän lisäksi ammattiyhdistys esitti, että kouluja yhdistäessä kiinnitettäisiin huomiota opettajien työhyvinvointiin ja työkuultuurien kivuttomaan yhdistämiseen. Edelleen he esittivät, että opettajien virat tulee säilyttää ja mahdolliset yhdistelmävirat nimetä niin, että ne vastaavat todellisuutta.

Liitteet:

Kouluverkkoselvitys 2023

SWOT – yläkoulujen yhdistämisen sijaintivaihtoehdot

Lapsivaikutusten arviointi 2023

Yritysvaikutusten arviointi

PPG Peruskorjauksen tavoitehinta-arvio Koskelan yläkoulu ja lukio

PPG Peruskorjauksen tavoitehinta-arvio Vilppulan yhteiskoulu

PPG Tavoitehinta-arvioiden yhteenveto

Muistio tiedotustilaisuudesta 8.11.2023

Muistio kuulemistilaisuudesta 14.11.2023

Muistio kuulemistilaisuudesta 22.11.2023

Muistio kuulemistilaisuudesta 23.11.2023

Luettelo 19.12.2023 mennessä saapuneista vastineista ja kannanotoista

Nuorisovaltuuston lausunto kouluverkkouudistuksesta

Mänttä-Vilppulan opettajien ammattiyhdistys ry lausunto

MLL Kolhon paikallisyhdistys, kannanotto Kolhon koulun puolesta

Kolhon Vihuri ry, kannanotto Kolhon koulun puolesta

Kolhon kyläyhdistys ry, vastine Kolhon koulun säästösuunnitelmiin

Kaikki alkuperäiset annettuun määräaikaan 19.12.2023 mennessä tulleet kannanotot on toimitettu luottamushenkilöille oheismateriaalina ja ne ovat

myös kokouksessa nähtävillä. Lausunnoista ja kannanotoista julkisiksi liitteiksi on lisätty yhdistyksiltä tulleet. Yksityisiltä henkilöiltä tulleet lausunnot ja kannanotot, sekä 2 adressia Kolhon koulun säilyttämisen puolesta (allekirjoituksia 235 kpl ja 364 kpl) ovat oheismateriaalina tietoturvasyistä.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Juhani Tolonen
juhani.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 5168 854

Esittelijä	Sivistysjohtaja Juhani Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää esittää hallituksen kautta valtuustolle, että se hyväksyisi liitteenä olevan Kouluverkkoselvitys 2023:n. Asian käsittely kokouksessa: Pykälän tekstiin lisättiin liitelistaan Kolhon kyläyhdistys ry:n vastine Kolhon koulun säästösuunnitelmiin ja tehtiin tekninen korjaus määräaikaan mennessä saapuneiden vastineiden kokonaismäärään 12 13, sekä Kolhon koulun lakkauttamista ja yhdistämistä Vilppulankosken kouluun koskevien kannanottojen määrään yhdeksän kymmenen.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.
Kaupunginhallitus 12.02.2024 § 27	

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Kouluverkkoselvitys 2023:n. Asian käsittely kokouksessa: Päätöksen käsittelyn alussa käytiin keskustelu esteellisyyksistä ja sivistysjohtaja Tolonen selosti esteellisyysperusteita kouluverkkoselvityksen osalta. Todettiin, että pykälän osalta kukaan ei ole esteellinen, kun kyseessä on selvitystyö. Sivistysjohtaja Tolonen selosti asiaa kokouksessa. Keskustelun yhteydessä Sari Päivärinta esitti, että kouluverkkoselvitystä muutetaan seuraavasti: -Kouluverkkoselvityksen lähtökohtana ei saa esittää uuden koulun rakentamista -Kouluverkkotyöryhmän jäsenet ja kokoonpano tulee olla mainittuna -Moniammatillisen työryhmän jäsenet tulee olla mainittuna -Lasten ja nuorten työryhmän jäsenet tulee olla mainittuna -Kouluterveyskyselyä ei ole hyödynnetty -Arviot tulevista oppilaista tulee tehdä vuoden 2023 syntyneiden lasten perusteella -Swot-analyysin tekijät tulee olla mainittuna ja se on puutteellinen -Yritysvaikutusten arviointi on tehty päivittäistavaraliikkeille, kahviloille ja ravitsemusliikkeille, kioskeille, partureille ja kampaamoille, vaateliikkeille ja huoltoasemille Mäntässä (14kpl) ja Vilppulassa (8kpl). Yritysvaikutusten arviointi on pitänyt nimenomaisesti tehdä suuryrityksille, koska heidän työvoiman saatavuus on tärkeää: Kolhossa minkäänlaista yritysvaikutusten arviointia ei ole tehty

- Vilppulan yläkoulun ja Koskelan yläkoulun korjauskustannukset on tehty 25 vuoden päähän eli vuoteen 2048 ja antaa virheellisen mielikuvan, että uutta kannattaa rakentaa. Todellisuudessa luokkahuoneita niin Savosenmäen koulussa kuin Vilppulankosken koulussa alkaa vapautua jo vuonna 2029.

Arto Lampinen ja Teemu Happonen kannattivat Sari Päivärinnan esitystä.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että voitiin todeta kaupunginhallituksen yhteisenä mielipiteenä, että selvitystä täydennetään työryhmien nimillä. Nimet lisätään selvityksen loppuun.

Janne Peltola esitti, että kouluverkkoselvitykseen lisätään huomiona kohta siitä, että Mänttä-Vilppulan kouluverkkoselvityksessä ei ole huomioitu naapurikuntien kouluja. Esitystä ei kannatettu.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosesitys suoritetaan äänestys. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutoäänestyksenä. Kaupunginhallituksen pohjaesitys on JAA ja Sari Päivärinnan muutosesitys on EI. Äänestystapaesitys hyväksyttiin.

Suoritettiin äänestys. Äänestyksessä annettiin 5 JAA ääntä (Anttila, Lehtinen, Pietiläinen, Välimäki ja Ala-Herttua) ja 4 EI ääntä (Happonen, Lampinen, Peltola, Päivärinta).

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen päätökseksi tuli äänin 5-4, esittelijän pohjaesitys.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Kouluverkkoselvitys 2023:n.

Kaupunginvaltuusto 19.02.2024 § 7
808/00.01.00.00/2022

Esittelijä Kaupunginhallituksen päätösesitys

Päätösesitys Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Kouluverkkoselvitys 2023:n.

Käsittely kokouksessa Puheenjohtaja totesi, että tämän pykälän käsittelyn yhteydessä voidaan pitää ryhmäpuheenvuorot pykälien 7-12 osalta.

Sivistysjohtaja Juhani Tolonen selosti kouluverkkoselvityksen valmistelua kokouksessa.

Ryhmäpuheenvuoroja pitivät:
Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä, Jussi Jatkola
Keskustan valtuustoryhmä, Lasse Anttila
Vihreiden valtuustoryhmä, Henna Hakala
Suunta valtuustoryhmä, Teemu Happonen
Perussuomalaisten valtuustoryhmä, Jarno Raunio

Puheenvuoron asiasta käyttivät ja kysymyksiä esittivät Mira Anttila, Lasse Anttila, Pentti Paananen, Marko Kuronen, Arto Lampinen, Tommi Aronen, Tomi Voronin ja Teemu Happonen. Juhani Tolonen käytti puheenvuoron ja vastasi esitettyihin kysymyksiin.

Yleiskeskustelussa Sari Päivärinta esitti Arto Lampisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto ei hyväksy kouluverkkoselvitystä, koska siinä seuraavia puutoksia.

- Yhtenäiskoulun nk. lähikoulu molemmissa taajamissa. Tätä mahdollisuutta ei ole tarkasteltu selvityksessä (se on mielestämme iso puute)
- Kouluterveyskysely tulee olla hyödynnettyä
- Erityistä tukea vaativien lasten määrät eri kouluissa tulee tulla ilmi raportissa
- Arviot tulevista oppilaista tulee tehdä vuoden 2023 syntyneiden lasten perusteella
- SWOT-analyysin tekijät tulee olla mainittuna ja se on puutteellinen
- Yritysarviointi on tehty päivittäistavaraliikkeille, kahviloille ja ravitsemusliikkeille, kioskeille, partureille ja kampaamoille, vaateliikkeille ja huoltoasemille. Yritysarviointi olisi pitänyt tehdä yrityksille, joille työvoiman saatavuus on tärkeää. Kolhossa minkäänlaista yritysvaikutusten arviointia ei ole suoritettu
- Vilppulan yläkoulun ja Koskelan yläkoulun korjauskustannukset on pyydetty konsulttiyhtiöltä 25 vuoden päähän eli vuoteen 2048 ja antaa siten virheellisen mielikuvan, että uutta kannattaa rakentaa. tehty 25 vuoden päähän eli vuoteen 2048 ja antaa virheellisen mielikuvan, että uutta kannattaa rakentaa. Todellisuudessa luokkahuoneita niin Savosenmäen koulussa, kuin Vilppulankosken koulussa alkaa vapautua jo vuonna 2029.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka ovat Sari Päivärinnan esittämän ja Arto Lampisen kannattaman esityksen kannalla, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Puheenjohtaja esitti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Äänestystapaesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 18 JAA ääntä ja 13 EI ääntä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto päätti äänin 18/13 kaupunginhallituksen esityksen tulleen päätökseksi.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.